

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PSYCHOLOGICKÁ PRÓZA - ÚVOD

Tematická oblast	Literatura – Psychologická próza 1. poloviny 20. století
Datum vytvoření	8. 9. 2012
Ročník	3. ročník gymnázia
Stručný obsah	Psychologická próza – úvod, Egon Hostovský
Způsob využití	Postupně procházíme listy prezentace. První strana je určena k práci žáků. Ostatní strany tvoří osnovu výkladu. Strana 6 vede žáky k zamyšlení. Na 10. straně jsou dvě otázky k zopakování učivo o Egonu Hostovském.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_15_CSVI11

Psychologická próza

1. Co si představuješ pod pojmem psychologická próza?
2. O jakých tématech mohli autoři psát?
3. Znáš nějaké pojmy z psychologie?
4. Učení kterého psychologa ovlivnilo literaturu?
5. Které světové autory zabývající se psychikou člověka znáš?

Psychologická próza - úvod

- ▣ autoři se soustředili na duševní život jedince a různé psychické úchytky
- ▣ tématem byl pocit osamění, nepochopení, problémy dospívání, narušení psychiky
- ▣ pojmy z psychologie - oidipovský komplex, schizofrenie, psychická deprivace, behaviorismus
- ▣ na umění má vliv Freudova psychoanalýza
- ▣ na českou psychologickou literaturu působila díla Dostojevského, Kafky, Joyce, Prousta
- ▣ ve 30. letech 20. století došlo k rozkvětu psychologického románu

EGON HOSTOVSKÝ (1908 – 1973)

- ▣ prozaik židovského původu
- ▣ studia na vysoké škole nedokončil
- ▣ působil jako diplomat ve Francii, Norsku, Dánsku a USA
- ▣ za druhé světové války emigroval do USA, kde pracoval jako učitel, redaktor a spisovatel

Charakteristika díla

- ▣ autor zobrazuje život židovské menšiny
- ▣ tématem jsou narušené mezilidské vztahy a problémy emigrantů
- ▣ hrdinové jsou introvertní a citliví, pronásledovaní, osamělí, vykořenění
- ▣ v dílech nacházíme rysy existencialismu

Otázka

V následujícím díle se autor zabývá problematikou dospívání. Patnáctiletý chlapec se dopustí téměř zločinu, když napíše dva paličské listy. A opravdový žhář je uskuteční. Co podle vás může dohnat mladého člověka k takovému činu?

Odpověď

V případě Kamila to byla touha vyniknout, upozornit na sebe, nespokojenost zaviněná milostným zmatkem ve vztahu k dívce Doře.

Dílo

Žhář (1935) – román

Patnáctiletý Kamil se cítí nepochopený, protože vztahy v jeho rodině jsou chladné. Aby se zalíbil dívce, napíše dva paličské dopisy, jichž využijí skuteční žháři. Poté, co se Kamil přizná matce, změní se vztahy v rodině k lepšímu. Matka si najde cestu ke svým dětem.

Dílo po druhé světové válce

- ▣ **Cizinec hledá byt (1947)** – existenciální román, bloudění českého lékaře v netečném prostředí moderní Ameriky, hledání bytu se stane sisyfovskou poutí, která končí až smrtí hrdiny.
- ▣ **Dobročinný večírek (1957)** – kritický obraz českých exulantů, kteří poznají, že nejsou schopni porozumět jeden druhému.

Otázky

1. Proč Egon Hostovský emigroval?
2. Jaká jsou témata jeho próz?

Odpovědi

1. Egon Hostovský měl židovský původ, proto opustil vlast.
2. Téma jsou židovství, emigrace, izolace jedince od okolního světa.

Prameny

- ▣ PROKOP, V. *Přehled české literatury 20. století*. 1. vyd. Sokolov: O.K. – Soft, 2004.
- ▣ HÁNOVÁ, E a kol. *Odmaturuj z literatury 1*. 3. vyd. Brno: Didaktis, 2004. ISBN 80-7358-016_0.